

دانشگاه تهران پردیس دانشکدههای فنی دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

توضیح خطا در شبکههای مبتنی بر نرمافزار با استفاده از استدلال مبتنی بر علیت

پایاننامه برای دریافت درجهٔ کارشناسی ارشد در رشتهٔ مهندسی کامپیوتر گرایش نرمافزار

اميرحسين صيحاني

اساتيد راهنما

دکتر حسین حجت و دکتر محمدرضا موسوی

چکیده

واژگان کلیدی

فهرست مطالب

تعاریف و دانش پیشزمینه	فصل ۱:
مقدمه	1.1
شبکههای مبتنی بر نرمافزار	۲.۱
نت کت	٣.١
۱.۳.۱ دستور زبان نت کت	
۲.۳.۱ معنای نت کت	
۳.۳.۱ توصیف رفتار شبکه با نت کت	
۴.۳.۱ درستی سنجی برنامه های نت کت	
نت کت پویا	4.1
۱.۴.۱ دستور زبان نتکت پویا	
۲.۴.۱ معنای عملیاتی نتکت پویا	
۳.۴.۱ توصیف برنامهها در نتکت پویا	
ساختمان رويداد	۵.۱
مدل علی	۶.۱
۱.۶.۱ علت واقعی	
۲.۶.۱ پیدا کردن علت واقعی در مسائل ۲.۶	
۳.۶.۱ مدل تعمیمیافته	
۴.۶.۱ علت واقعی بدون شاهد	
روش و راهحل پیشنهادی	فصل ۲:

مقدمه	1.7
معنای عبارات نتکت پویا در قالب ساختمان رویداد	۲.۲
۱.۲.۲ ترکیب ساختمان رویدادهای برچسبدار۲	
۲.۲.۲ معنای عبارات نت کت پویا در قالب ساختمان رویداد برچسبدار ۲.۲.۲	
مدل على براي ساختمان رويداد	٣.٢
پیدا کردن علت خطا در نتکت پویا	4.7
۳۷ تایج نتایج	فصل ۳:
مقدمه	١.٣
ليست سياه	۲.۳
بدون دور بودن	٣.٣
نبود سياه چاله	۴.۳
اول	مراجع
رسی به انگلیسی	واژەنامة فا
گلیسی به فارسی	واژەنامة ان

فهرست کارهای باقیمانده

فصل ۱

تعاریف و دانش پیش زمینه

۱.۱ مقدمه

در این فصل مفاهیم مورد نیاز و استفاده در این پروژه مورد بررسی قرار می گیرند. این فصل شامل ۵ بخش است. ابتدا مفاهیم کلی شبکههای مبتنی بر نرمافزار بررسی می شوند. سپس زبانهای نتکت ۱ و نتکت پویا ۲ که زبانهای مورد استفاده در این تحقیق هستند شرح داده می شوند. در ادامه تعاریف اولیه ساختمان رویداد ۳ که به عنوان معنای زبان مورد استفاده در این تحقیق استفاده می شود شرح داده می شود. در بخش آخر مدل علی ۴ که در این تحقیق برای پیدا کردن علت واقعی خطا مورد استفاده قرار می گیرد توصیف شده است.

۲.۱ شبکههای مبتنی بر نرمافزار

شبکههای کامپیوتری یکی از زیرساختهای حیاتی سیستمهای کامپیوتری هستند. با وجود اینکه نیازمندیهای این شبکهها بسیار بیشتر و پیشرفته تر نسبت به گذشته شده است تکنیکها و متدهای مدیریت و ساخت آنها همچنان مانند گذشته است. این مساله مدیریت آنها را در استفادههای امروزی پیچیده و مستعد خطا میکند.

¹NetKAT

²DyNetKAT

³Event Structure

⁴Causal Model

حتی شرکتهای بزرگی مانند ، Amazon Github یا GoDaddy مرتبا مشکلاتی در شبکههای خود پیدا می کنند [۳] . شبکههای مبتنی بر نرم افزار ^۵ یک پارادایم جدید برای طراحی و پیاده سازی شبکههای کامپیوتری هستند که علاوه بر اینکه مدیریت و درستی سنجی آنها را با روشهای اصولی تر امکان پذیر می کنند، انعطاف بالایی هم دارند. به صورت خلاصه در یک شبکهی مبتنی بر نرم افزار رفتارهای کنترلی (تغییر و به روز رسانی قوانین ارسال ۶) از عناصر شبکه مانند سوییچها یا روترها جدا می شوند و توسط یک کنترل کننده ی مرکزی انجام می شوند. به عنوان مثال در زبان OpenFlow [۶] رفتار سوییچهای شبکه توسط تعدادی قانون به شکل تطبیق و اجرا توصیف می شوند. قوانینی به این شکل ابتدا بررسی می کنند که بسته با قانون تطابق داشته باشد و اگر تطابق داشت عملیات توصیف شده در قانون اجرا می شود. با ساده شدن عناصر شبکه، تمامی به روز رسانی ها و تغییرهای لازم در شبکه توسط یک کنترل کننده مرکزی انجام می شود. متمرکز شدن رفتار کنترلی سیستم باعث می شود تا استدلال و درستی سنجی در مورد رفتار شبکه آسان تر شود.

۳.۱ نتکت

نتکت ۷، یک زبان برای توصیف شبکههای مبتنی بر نرمافزار است [۱]. این زبان با وجود دستور زبان ۸ ساده ای که دارد، بر اساس KAT [۵] بنا شده و به همین دلیل یک سیستم معادلاتی صحیح و کامل ۹ دارد. این سیستم معادلاتی کمک میکند تا با استفاده از روشهای جبری و اثبات تساوی برنامههای توصیف شده در این زبان، در مورد آنها استدلال کرد.

⁵Software Defined Network

⁶Forwarding Rule

⁷NetKAT

⁸Syntax

⁹Sound and Complete

۱.۳.۱ دستور زبان نتکت

در نت کت هر بسته ۱۰ به عنوان یک نگاشت از یک مجموعه از فیلدهای $f_1, f_2, ..., f_n$ به اعداد طبیعی با تعداد ارقام ثابت در نظر گرفته می شود. آی پی ۱۱ های مبدا و مقصد، نوع بسته، پورت ۱۲ های مبدا و مقصد مثال هایی از این فیلدها هستند. دستور زبان نت کت به صورت زیر تعریف می شود:

$$a, b ::= 1|0|f = n|a + b|a \cdot b| \neg a$$
$$p, q ::= a|f \leftarrow n|p + q|p \cdot q|p^*|dup$$

۲.۳.۱ معنای نتکت

برای اینکه امکان استدلال در مورد مسیرهای طی شده توسط یک بسته در شبکه وجود داشته باشد، از مفهومی به نام تاریخچه ی بسته ^{11} استفاده می شود. هر تاریخچه ی بسته، یک دنباله از بسته ها است که بسته نخست دنباله، به عنوان بسته ی فعلی در نظر گرفته می شود. به صورت شهودی عبارت های 1 و 0 به ترتیب به معنای عبور دادن به عنوان بسته ی فعلی در نظر گرفته می شود. به صورت شهودی عبارت های 1 و 0 به ترتیب به معنای عبور دادن 1 و رها کردن 1 بدون شرط بسته هستند. عبارت 1 در صورتی بسته را عبور می دهد که مقدار فیلد 1 آن برابر با 1 باشد. عبارت 1 مقدار 1 را به فیلد 1 بسته اختصاص می دهد. عبارت های 1 باعث می شوند تا برابر با 1 باشد. عبارت شود و به تاریخچه ی بسته ها اضافه شود. این عبارات در رفتار شبکه تاثیری ندارند یک کپی از بسته ی فعلی ایجاد شود و به تاریخچه ی بسته ها صافه شود. این عبارات در شبکه را فراهم می سازند. به اما امکان استدلال در مورد تمامی تغییرات ایجاد شده در حین جابه جایی بسته در شبکه را فراهم می سازند. به

¹⁰Packet

 $^{^{11}}$ IP

¹²Port

¹³Packet History

¹⁴Forward

¹⁵Drop

صورت دقیق، معنای هر عبارت ۱۶ نت کت با استفاده از معادلات زیر تعریف می شود:

$$[\![p]\!]H \in \mathcal{P}(H)$$

$$[\![1]\!]h \triangleq \{h\} \}$$

$$[\![0]\!]h \triangleq \{\} \}$$

$$[\![f = n]\!](pk :: h) \triangleq \left\{ \{pk :: h\} \text{ if } pk.f = n \} \right\}$$

$$[\![f = n]\!](pk :: h) \triangleq \{h\} \setminus (\{a\}h) \}$$

$$\{f \leftarrow n\}(pk :: h) \triangleq \{pk[f := n] :: h\} \}$$

$$[\![p + q]\!]h \triangleq [\![p]\!]h \cup [\![q]\!]h \}$$

$$[\![p \cdot q]\!]h \triangleq ([\![p]\!] \bullet [\![q]\!])h \}$$

$$[\![p^*]\!]h \triangleq ([\![p]\!] \bullet [\![q]\!])h \}$$

$$[\![p^*]\!]h \triangleq \{h\} \}$$

$$F^{0}h \triangleq \{h\} \}$$

$$F^{i+1}h \triangleq ([\![p]\!] \bullet F^{i})h \}$$

$$(f \bullet g)x \triangleq \bigcup \{g(y)|y \in f(x)\} \}$$

$$[\![dup]\!](pk :: h) \triangleq \{pk :: (pk :: h)\}$$

¹⁶Expression

نت کت علاوه بر اصول موضوعهی ۱۲ KAT اصول موضوعهی زیر را هم شامل می شود تا دستگاه معادلاتی صحیح و کامل ۱۸ داشته باشد:

$$f \leftarrow n \cdot f' \leftarrow n' \equiv f' \leftarrow n' \cdot f \leftarrow n, \text{ if } f \neq f'$$
(1.1)

$$f \leftarrow n \cdot f' = n' \equiv f' = n' \cdot f \leftarrow n, \text{ if } f \neq f'$$
 (Y.1)

$$dup \cdot f = n \equiv f = n \cdot dup \tag{\text{Υ.1}}$$

$$f \leftarrow n \cdot f = n \equiv f \leftarrow n \tag{(4.1)}$$

$$f = n \cdot f \leftarrow n \equiv f = n \tag{(2.1)}$$

$$f \leftarrow n \cdot f \leftarrow n' \equiv f \leftarrow n' \tag{9.1}$$

$$f = n \cdot f = n' \equiv 0, \text{ if } n \neq n' \tag{V.1}$$

$$\Sigma_i f = i \equiv 1 \tag{A.1}$$

اصلهای ۲.۱،۲.۱،۱۱ خواص جابه جایی ۱۹ عملیاتها را بیان می کنند. اصل ۴.۱ بیان می کند که اختصاص مقدار n به یک فیلد و سپس فیلتر کردن بر روی این فیلد با همین مقدار معادل با عملیات اختصاص ۲۰ به تنهایی است. مشابه همین اصل برای یک فیلتر و سپس یک اختصاص هم در اصل ۵.۱ مشخص شده. اصل ۶.۱ بیان می کند که در دنبالهای از اختصاص مقادیر به یک فیلد مشخص، تنها آخرین اختصاص تأثیر دارد. در اصل ۷.۱ مشخص شده است که مقدار یک فیلد نمی تواند دو مقدار متفاوت داشته باشد. در نهایت اصل ۸.۱ بیان می کند که عملیات مجموع فیلترها به ازای هر مقدار ممکن برای یک فیلد مشخص برابر عنصر همانی ۲۱ است.

۳.۳.۱ توصف رفتار شبکه با نتکت

در ادامه نحوهی توصیف یک شبکه با استفاده از نتکت بیان می شود. در شکل ۱.۱ شبکه شامل دو سوییچ

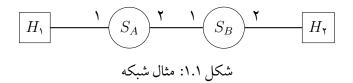
¹⁷Axiom

¹⁸Sound and Complete

¹⁹Commutative

²⁰Assignment

²¹Identity

A ۲۲ و B و دو هاست T می باشد. هر سوییچ دو پورت دارد که با شماره های ۱ و ۲ مشخص شده اند. در این شبکه هدف این است که امکان جابه جایی همه ی بسته ها به غیر از بسته هایی که از نوع SSH هستند و جود داشته باشد. عبارت نت کت زیر را در نظر بگیرید:

$$p \triangleq (dst = H_1 \cdot pt \leftarrow 1) + (dst = H_2 \cdot pt \leftarrow 2)$$

این عبارت همهی بسته هایی که مقصد آن ها هاست ۱ باشد را به پورت ۱ و همهی بسته هایی که مقصد آن ها هاست ۲ باشد را به پورت شماره ۲ می فرستد. این سیاست ۲۴ به سادگی رفتار سوییچ ها را در نت کت تعریف می کند. در ادامه می توان با اضافه کردن یک فیلتر به این عبارت، ویژگی دسترسی کنترل ۲۵ را به این سیاست اضافه کرد تا همهی بسته های از نوع SSH رها شوند:

$$p_{AC} \triangleq \neg(typ = SSH) \cdot p$$

اما استفاده از عبارت بالا به تنهایی برای توصیف رفتار شبکه شکل ۱.۱ کافی نیست. برای تکمیل این عبارت لازم است تا رفتار تو پولوژی ^{۲۶} شبکه هم به آن افزوده شود. در نت کت تو پولوژی شبکه به عنوان یک گراف جهتدار در نظر گرفته می شود و رفتار آن در قالب اجتماع رفتار هر یک از پیوندهای ^{۲۷} آن توصیف می شود. برای شبکه ی

²²Switch

²³Host

²⁴Policy

²⁵Access Control

²⁶Topology

²⁷Link

شکل ۱.۱ می توان از عبارت زیر برای توصیف تو یولوژی شبکه استفاده کرد:

$$t \triangleq (sw = A \cdot pt = 2 \cdot sw \leftarrow B \cdot pt \leftarrow 1) +$$

$$(sw = b \cdot pt = 1 \cdot sw \leftarrow A \cdot pt \leftarrow 2) +$$

$$(sw = b \cdot pt = 2)$$

در نت کت در صورتی که سیاست و توپولوژی شبکه در قالب عبارتهایی توصیف شده باشند، رفتار کل شبکه در واقع دنبالهای از اعمال این عبارتها به صورت یکی در میان است. به عنوان مثال در شکل ۱.۱ یک بسته از هاست ۱ ابتدا توسط سوییچ A پردازش شده، سپس روی لینک بین دو سوییچ جا به جا می شود و در نهایت توسط سوییچ B پردازش می شود. در نت کت می توان این رفتار را به صورت $p_{AC} \cdot t \cdot p_{AC}$ توصیف کرد. با استفاده از همین شهود، رفتار کل شبکه را می توان در قالب عبارت زیر توصیف کرد:

$$(p_{AC} \cdot t)^*$$

در توصیف بالا فرض شده است که بسته ها می توانند به هر طریق ممکن وارد شبکه و از آن خارج شوند، اما این رفتار همیشه مورد قبول نیست. به عنوان مثال در شبکه شکل ۱.۱ اگر مکانهای ورودی و خروجی شبکه را در قالب عبارت زیر توصیف کنیم:

$$e \triangleq sw = A \cdot port = 1 \lor sw = B \cdot port = 2$$

می توانیم رفتار انتها به انتهای ۲۸ شبکه را به شکل زیر توصیف کنیم:

$$p_{net} \triangleq e \cdot (p_{AC} \cdot t)^* e$$

در حالت کلی تر، نیازی به توصیف ورودی و خروجی های شبکه در قالب یک عبارت نیست. پس اگر فرض شود که مکان های ورودی شبکه توسط عبارت in و مکان های خروجی شبکه در قالب عبارت out توصیف شده باشند،

²⁸End to End

رفتار یک شبکه در نتکت به صورت زیر تعریف می شود:

$$in \cdot (p \cdot t)^* \cdot out$$

که عبارت p سیاست شبکه و عبارت t تو یولوژی شبکه است.

۴.۳.۱ درستی سنجی برنامه های نت کت

درستی سنجی یک شبکه و بررسی خواص آن در نتکت با استفاده از بررسی تساوی عبارت یک شبکه با عبارتهای دیگر انجام می شود. به عنوان مثال در شبکهی شکل ۱.۱ برای بررسی اینکه همهی بسته ها با نوع SSH از هاست ۱ رها می شوند کافی است تا تساوی زیر را ثابت کنیم:

$$\begin{pmatrix} type = SSH \cdot sw = A \cdot pt = 1 \cdot \\ (p_{AC} \cdot t)^* \cdot \\ sw = B \cdot pt = 2 \end{pmatrix} \equiv 0$$

از طرفی برای بررسی یک خاصیت در شبکه، مثلا امکان فرستاده شدن همهی بسته هایی که از نوع SSH نیستند از هاست ۱ به هاست ۲ می توان به جای بررسی تساوی دو عبارت از نامساوی $p \leq q$ استفاده کرد. این نامساوی که خلاصه شده ی تساوی $q \equiv q$ است. بنابراین می کند که رفتار عبارت q بخشی از رفتار عبارت q است. بنابراین برای بررسی این مساله که شبکه ی شکل ۱.۱ بسته های غیر SSH از هاست ۱ را عبور می دهد کافی است تا درستی نامعادلهی زیر را بررسی کرد:

$$\left(\neg (type = SSH) \cdot sw = A \cdot pt = 1 \cdot \\ sw \leftarrow B \cdot pt \leftarrow 2 \right) \leq (p_{AC} \cdot t)^*$$

۴.۱ نتکت پویا

نککت پویا ۲۹ برای رفع برخی از کاستی های نتکت ارائه شده است [۲]. به صورت دقیق تر نتکت پویا، امکان توصیف به روز رسانی سیاست های شبکه و همچنین رفتار شبکه در مقابل چندین بسته را ممکن می سازد.

۱.۴.۱ دستور زبان نتکت پویا

در نت کت پویا، از رفتار انتها به انتهای توصیفهای شبکه در قالب عبارتهای نت کت استفاده می شود. به همین منظور سینتکس نت کت یویا به صورت زیر تعریف می شود:

 $N ::= \operatorname{NetKAT}^{-dup}$ $D ::= \bot |N; D| x ? N; D| x ! N; D| D \parallel DD \oplus D| X$ $X \triangleq D$

در سینتکس بالا NetKAT $^{-dup}$ قسمتی از زبان نت کت است که عبارتهای dup از آن حذف شده است. عبارتهای dup در توصیفهای نت کت تاثیری در رفتار یک عبارت ندارند و هدف از استفاده از آنها ثبت یک اثر از هر بسته پس از پردازش توسط یکی از عناصر شبکه است و امکان استدلال بر روی رفتار شبکه را ممکن می سازد. با توجه به این که در نت کت پویا رفتار انتها به انتهای یک عبارت نت کت مورد استفاده است، عبارت dup از دستور زبان کنار گذاشته شده است. نت کت پویا یک لیست از بستههای ورودی را پردازش می کند و یک لیست از مجموعه ی بستههای خروجی تولید می کند. اپراتور ترکیب متوالی N; D باعث می شود که یک بسته از لیست بستههای ورودی توسط سیاست N پردازش شود و سپس بسته ی توسط عبارت D پردازش شود. در نت کت پویا امکان ارتباط توسط عبارتهایی به شکل N!x و n توصیف می شوند که به ترتیب ارسال و دریافت یک عبارت نت کت را روی کانال n توصیف می کنند. ترکیب موازی n دو عبارت توسط n توصیف می شوند. در نهایت رفتارهای غیرقطعی n توصیف می کنند. ترکیب موازی n در نهایت رفتارهای غیرقطعی n توصیف عبارتهایی به شکل n و n توصیف می شوند.

²⁹DvNetKAT

³⁰Sequential Composition

³¹Parallel Composition

³²Non-Deterministic

۲.۴.۱ معنای عملیاتی نتکت یویا

معنای عملیاتی $^{""}$ نت کت پویا با استفاده از عبارتهایی به شکل (d,H,H') تعریف می شوند که d عبارت نت کت پویا فعلی است، d لیست بستههایی که در ادامه باید پردازش شوند و H' لیست بستههایی است که به صورت موفقیت آمیز توسط شبکه پردازش شده اند. در اینجا فرض می شود که $F = \{f_1,...,f_n\}$ یک مجموعه از فیلدهای بسته ها است. یک بسته به شکل یک تابع $F \to \mathbb{N}$ توصیف می شود. برای یک بسته مانند σ تساوی از فیلدهای بستهها است. یک بسته به شکل یک تابع σ برابر با σ است. یک لیست خالی از بستهها با σ نمایش داده می شود. اگر σ نیان می کند که مقدار فیلد σ در بسته σ برابر با σ است که حاصل از اضافه کردن بسته σ به ابتدای لیست به دست می آید. بر چسب هر قانون که با σ مشخص می شود به صورت یکی از شکل های σ به صورت همگام σ است. قوانین σ به صورت همگام σ است. قوانین σ به صورت همگام σ است. قوانین σ

³³Operational Seamntic

³⁴Synchronized

زیر معنای عملیاتی نتکت پویا را تعریف میکنند:

$$(cpol_{\underline{\cdot}}) \xrightarrow{\sigma' \in \llbracket p \rrbracket (\sigma :: \langle \rangle)} (p; q, \sigma :: H, H') \xrightarrow{(\sigma, \sigma')} (q, H, \sigma' :: H')$$

$$(cpol_X)\frac{(p, H_0, H_1) \xrightarrow{\gamma} (p', H_0', H_1')}{(X, H_0, H_1) \xrightarrow{\gamma} (p', H_0', H_1')} X \triangleq p$$

$$(1 \circ .1)$$

$$(cpol_{-\oplus})\frac{(p, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (p', H_1, H'_1)}{(p \oplus q, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (p', H_1, H'_1)}$$

$$(11.1)$$

$$(cpol_{\oplus}_{-})\frac{(q, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (q', H_1, H'_1)}{(p \oplus q, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (p', H_1, H'_1)} \tag{17.1}$$

$$(cpol_{\parallel}) \frac{(p, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (p', H_1, H'_1)}{(p \parallel q, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (p' \parallel q, H_1, H'_1)}$$

$$(17.1)$$

$$(cpol_{\parallel_{-}})\frac{(q, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (q', H_1, H'_1)}{(p \parallel q, H_0, H'_0) \xrightarrow{\gamma} (p \parallel q', H_1, H'_1)} \tag{14.1}$$

$$(cpol_?) \xrightarrow{} (x?p;q,H,H') \xrightarrow{x?p} (q,H,H')$$
 (10.1)

$$(cpol_!) \xrightarrow{(x!p;q,H,H') \xrightarrow{x!p} (q,H,H')}$$
 (19.1)

$$(cpol_{!?}) \xrightarrow{(q, H, H') \xrightarrow{x!p} (q', H, H')(s, H, H') \xrightarrow{x?p} (s', H, H')} (14.1)$$

$$(q \parallel, H, H') \xrightarrow{rcfg(x,p)} (q' \parallel s', H, H')$$

$$(cpol_{?!}) \xrightarrow{(q, H, H') \xrightarrow{x?p} (q', H, H')(s, H, H') \xrightarrow{x!p} (s', H, H')} (11.1)$$

$$(q \parallel, H, H') \xrightarrow{rcfg(x,p)} (q' \parallel s', H, H')$$

قانون ۹.۱ انجام یک عملیات مانند (σ, σ') که به معنای پردازش بسته ی ابتدایی لیست ورودی توسط عبارت p و افزودن خروجی حاصل از آن مانند σ' به لیست خروجی است را مشخص می کند. قانون ۱۰.۱ بیان می کند که رفتار متغیر X که برابر با عبارت p است معادل با رفتار عبارت p است. قوانین ۱۱.۱ و ۱۲.۱ رفتار غیرقطعی را توصیف می کنند. قوانین ۱۳.۱ و ۱۴.۱ رفتار دو عبارت موازی را توصیف می کنند. قوانین ۱۵.۱ و ۱۶.۱ مشخص می کنند که ارسال یا دریافت پیام در نت کت پویا پردازشی روی بسته ها انجام نمی دهد. در نهایت همگام سازی π'' ارسال و دریافت پیام توسط قوانین ۱۵.۱ و ۱۶.۱ توصیف شده است.

³⁵Synchronization

۳.۴.۱ توصیف برنامه ها در نت کت یویا

در ادامه چگونگی توصیف یک دیوار آتش ۳۶ وابسته به حالت ۳۷ با استفاده از نتکت یویا بیان می شود. شبکهی شکل ۲.۱ را در نظر بگیرید. در این شبکه هدف این است که امکان ارتباط از داخل شبکه به بیرون فراهم باشد ولی امکان ارسال بسته از خارج شبکه ممکن نباشد. اما زمانی که یک بسته به خارج شبکه ارسال شد، دیوار آتش باید اجازهی عبور بسته ها از بیرون را بدهد تا پاسخ بسته ها دریافت شوند. برای توصیف این شبکه می توان از عبارت نتکت بو پای زیر استفاده کرد:

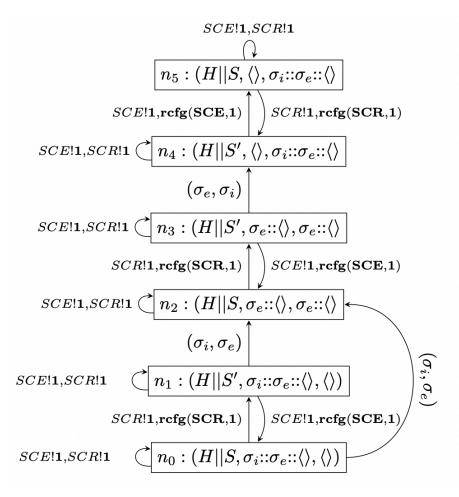
> $Host \triangleq secConReg!1; Host \oplus secConEnd!1; Host$ $Switch \triangleq (port = int) \cdot (port \leftarrow ext); Switch \oplus$ $(port = ext) \cdot 0; Switch \oplus$ secConReq?1; Switch' $Switch' \triangleq (port = int) \cdot (port \leftarrow ext); Switch' \oplus$ $(port = ext) \cdot (port \leftarrow int); Switch' \oplus$ secConEnd?1; Switch $Init \triangleq Host \parallel Switch$

در این توصیف عملیات secConReq برای شروع ارتباط امن و secConEnd برای خاتمه یارتباط امن در نظر Switch' گرفته شده است. بنابراین برنامه ی سوییچ پس از دریافت پیام برای شروع ارتباط امن تبدیل به برنامه ی می شود که در آن اجازه ی ارسال بسته از پورت خارجی به پورت داخلی را می دهد. پس از دریافت پیام برای خاتمهی ارتباط امن، برنامه به حالت اولیهی خود بر میگردد و دوباره تمامی بستههای ورودی از پورت خارجی

³⁶Firewall

³⁷Stateful

را رها می کند. در نهایت رفتار کل شبکه با استفاده از ترکیب موازی یک هاست و یک سوییچ در حالت اولیه خود توصیف می شود. نمودار نمایش داده شده در شکل ۳.۱ سیستم انتقال برچسبدار ۳۸ این شبکه را در حالتی

شکل ۳.۱: سیستم انتقال بر چسبدار برای شبکهی دیوار آتش

که یک بسته روی پورت ورودی و یک بسته روی پورت خروجی شبکه وجود دارد نشان می دهد. همانطور که در نمودار مشخص است، عملیات (σ_e,σ_i) که به معنای ارسال بسته از پورت ورودی به پورت خروجی است تنها در rcfg(SCR, 1) یا SCR یا زاین سیستم انتقال قابل دسترسی است که پیش از آن یکی از عملیاتهای ا انجام شده باشند. بنابراین در این حالت شبکه تنها در صورتی که بسته خارجی را به داخل ارسال می کند که پیش از آن بیام آغاز ارتباط امن دریافت کرده باشد.

³⁸Labeled Transition System

۵.۱ ساختمان رویداد

ساختمان رویداد ^{۳۹} [۸] یک مدل محاسباتی ^{۴۰} غیرجایگذاری شده ^{۲۱} برای پردازههای همروند ^{۲۱} است. در این مدل، برخلاف مدلهای جایگذاری شده ^{۳۱} مانند سیستمانتقال که همروندی پردازههای موازی با انتخاب غیرقطعی مدل می شود، همروندی پردازهها به صورت صریح در مدل توصیف می شوند.

تعریف ۱.۵.۱. ساختمان رویداد یک ساختمان رویداد یک سهتایی $(E, \#, \vdash)$ است که در آن:

- است یک مجموعه از رویدادها است E
- ۲. # رابطهی تعارض ** ، یک رابطهی دودویی متقارن و غیربازتایی بر روی مجموعهی E است
  - است که شرط زیر را برقرار می کند: $\leftarrow Con \times E$.۳

$$X \vdash e \land X \subseteq Y \in Con \Rightarrow Y \vdash e$$

در رابطهی بالا *Con* زیرمجموعهای از مجموعهی توانی رویدادها است که اعضای آن فاقد تعارض باشند. به صورت دقیق تر داریم:

$$Con = \{X \subseteq E | \forall e, e' \in X. \neg (e \# e')\}$$

تعریف ۲.۵.۱. به ازای هر ساختمان رویداد، می توانیم رابطه ی فعال سازی مینیمال را به صورت زیر تعریف کنیم:

$$X \vdash_{min} e \iff X \vdash e \land (\forall Y \subseteq X.Y \vdash e \Rightarrow Y = X)$$

³⁹Event Structure

⁴⁰Computational Model

⁴¹Non-Interleaving

⁴²Concurrent

⁴³Interleaving

⁴⁴Conflict

⁴⁵Enabling

همچنین در هر ساختمان رویدادی شرط زیر برقرار است:

$$Y \vdash e \Rightarrow \exists X \subseteq Y.X \vdash_{min} e$$

برای مشخص کردن وضعیت یک سیتم در هر لحظه از مفهومی به نام پیکربندی ۴۶ استفاده می شود و و یک مجموعه شامل رویدادهایی است که تا آن لحظه در سیستم رخ دادهاند.

تعریف ۳.۵.۱. اگر (E,#,+) یک ساختمان رویداد باشد، یک پیکربندی آن یک زیر مجموعه از رویدادها $x \subseteq E$ است که شرایط زیر را داشته باشد:

 $x \in Con$.

$$\forall e \in x \exists e_{\cdot}, ..., e_n \in x.e_n = e \& \forall i \leq n.\{e_{\cdot}, ..., e_{i-1}\} \vdash e_i$$
 .Y

مجموعهی همهی پیکربندیهای یک ساختمان رویداد مانند E با E نمایش داده می شود.

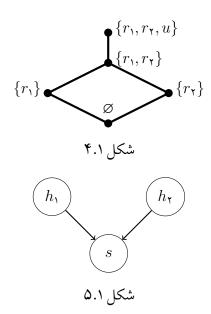
شبکهی موجود در شکل ۵.۱ را در نظر بگیرید. در این شبکه دو هاست ۱ و ۲ به صورت همروند یک بسته را به سوییچ ارسال میکنند. این بسته ها شامل اطلاعات برای به روزرسانی مسیرهای دیگر در شبکه هستند، بنابراین سوییچ پس از دریافت هر دوی این بسته ها آن ها را پردازش کرده و مسیرهای خود را به روزرسانی میکند. برای مدل کردن این شبکه می توانیم از یک ساختمان رویداد به صورت زیر استفاده کنیم:

$$E = (\{r_1, r_2, u\}, \emptyset, \{(\emptyset, r_1), (\emptyset, r_2), (\{r_1, r_2\}, u)\})$$

در این ساختمان رویداد، رویدادها به ترتیب دریافت یک بسته از هاست ۱، دریافت یک بسته از هاست ۲ و به روز رسانی سوییچ را مدل میکنند. یکی از روشهای رسم نمودار برای ساختمان رویداد، رسم نمودار هس ۲۷ برای مجموعه ییکربندیهای این ساختمان رویداد بر اساس رابطهی زیرمجموعه است. برای مثالی که بیان شد می توان نموداری مطابق شکل ۴.۱ را رسم کرد.

⁴⁶Configuration

⁴⁷Hasse

۶.۱ مدل علی

پیدا کردن تعریفی برای علت واقعی ^{۱۸} مبحثی است که مورد مطالعه و تحقیق بسیاری قرار گرفته است. این مساله به طور خاص در متون فلسفه مورد توجه قرار گرفته است. یکی از تعاریف علت واقعی که مورد توجه بسیاری قراری گرفته است، تعریفی مبتنی بر وابستگی خلاف واقع ۱۹ است. مطابق این تعریف، رویداد الف علت رویداد ب هم اتفاق نیافتند. در اینجا اتفاق نیفتادن رویداد الف خلاف واقع است، چون در سناریوی واقعی (سناریو ای که واقعا اتفاق افتاده و مشاهده اتفاق نیفتادن رویداد الف اتفاق افتاده و مشاهده شده است) رویداد الف اتفاق افتاده است و در نظر گرفتن شرایطی که در آن رویداد الف اتفاق نیفتاده باشد بر خلاف واقعیت موجود است. اما این مدل به تنهایی امکان پیدا کردن علت مناسب را در همهی موارد ندارد. به عنوان مثال سناریوی زیر را در نظر بگیرید که در آن سارا و بهرام هر کدام یک سنگ را برداشته و به سمت یک بطری شیشه ای پرتاب می کنند. در این سناریو واضح است که پرتاب سنگ توسط سارا علت شکسته شدن بطری است. فرض کنید بخواهیم از علیت مبتنی بر خلاف واقع برای پیدا کردن این علت استفاده کنیم. بنابراین باید شرایطی را در نظر بگیریم که سارا سنگ خود را پرتاب نکند. اما مشکل اینجاست که در این شرایط همچنان بطری شکسته می شود، بگیریم که سارا سنگ خود را پرتاب نکند. اما مشکل اینجاست که در این شرایط همچنان بطری شکسته می شود، چون اگر سارا سنگ خود را پرتاب نکند. اما مشکل اینجاست که در این شرایط همچنان بطری شکسته می شود،

⁴⁸Actual Cause

⁴⁹Counterfactual

به بطری برخورد کرده و آن را میشکند. بنابراین در این سناریو امکان تعریف پرتاب سنگ توسط سارا به عنوان علت شکسته شدن بطری با استفاده از استدلال مبتنی بر خلاف واقع وجود ندارد. هالپرن ۵۰ و پرل ۵۱ برای حل کردن مشکلاتی از این دست، تعریف جدیدی از علت واقعی [۴] ارائه کردند. مدل ارائه شده توسط آنها به دلیل اینکه مبنای ریاضی دارد امکان استفاده از آن را در آنالیز و تحلیل سیستمهای محاسباتی فراهم می کند. به همین دلیل این تعریف در مقالات زیادی در حوزهی دانش کامپیوتر مورد استفاده قرار گرفته است. برای تعریف علت واقعی ابتدا برخی مفاهیم اولیه مورد استفاده در این تعریف توضیح داده می شوند. به صورت کلی فرض می شود که دنیای مورد تحلیل توسط تعدادی متغیر تصادفی مدل شده است. اگر Xیک متغیر تصادفی باشد، یک رو بداد به شکل X=x تعریف می شود. برخی از این متغیرها بر روی یکدیگر تاثیر گذارند. این وابستگیها در قالب مجموعهای از معادلات ساختاری ۵۲ مدل می شوند. هر یک از این معادلات در واقع یک مکانیزم یا قانون مشخص در این دنیا را مدل می کنند. متغیرها به دو دسته درونی ^{۵۳} و برونی ^{۵۴} تقسیم می شوند. متغیرهای برونی متغیرهایی در نظر گرفته می شوند که مقدار آنها توسط عواملی که درون مدل نیستند تعیین می شوند. بنابراین در مدل فرض میشود که مقدار این متغیرها از قبل مشخص است. اما متغیرهای درونی متغیرهایی هستند که مقدار آنها بر S = (U, V, R) مدل یک سهتایی میشود. به صورت دقیق تر، امضای ۵۵ یک مدل یک سهتایی میشود. است که در آن ${\cal U}$ مجموعهی متغیرهای بیرونی ${\cal V}$ مجموعهی متغیرهای درونی و ${\cal R}$ دامنهی مقادیر ممکن برای هر یک از متغیرها را مشخص می کند. در این مدل فرض می شود که مجموعهی متغیرهای درونی محدود است. مدل علی بر روی یک امضای $\mathcal{S}$ یک دوتایی $\mathcal{M} = (\mathcal{S}, \mathcal{F})$ است که در آن $\mathcal{F}$ به هر متغیر داخلی $\mathcal{S}$ یک تابع اختصاص می دهد. هر تابع، معادله ی یک متغیر را $F_X: (imes_{U\in\mathcal{U}}\mathcal{R}(U)) imes (imes_{Y\in\mathcal{V}-\{X\}}\mathcal{R}(Y)) o \mathcal{R}(X)$ به ازای مقادیر تمام متغیرهای دیگر مشخص می کند. به عنوان مثال اگر فرض کنیم Y+U=Y+U اگر $F_X(Y,Z,U)=1$ اگر داشته باشیم Y= au,U= au آنگاه مقدار X برابر ۵ خواهد شد. این معادلات امکان تفسیر آنها بر اساس شرایط خلاف واقع را می دهند. به عنوان مثال در همین مدل اگر فرض کنیم که U=u می توانیم نتیجه بگیریم که اگر مقدار متغیر Y برابر ۴ باشد آنگاه مستقل از اینکه مقدار بقیهی متغیرها در دنیای واقعی چه مقداری دارند، مقدار متغیر X برابر Y + Y خواهد بود که به صورت (X = u + Y)(X = u + Y) نوشته می شود. توابع ذکر

⁵⁰Halpern

⁵¹Pearl

⁵²Structural Equations

⁵³Endogenous

⁵⁴Exogenous

⁵⁵Signature

شده فقط برای متغیرهای درونی تعریف میشوند و همانطور که پیش تر اشاره شد، برای متغیرهای بیرونی تابعی تعریف نمی شود و فرض می شود که مقدار آنها از قبل مشخص شده است.

مثال ۱.۶.۱. یک جنگل را در نظر بگیرید که می تواند توسط رعد و برق یا یک کبریت رها شده دچار آتش سوزی شود. برای مدل کردن این سناریو از سه متغیر بولی ^{۵۶} استفاده می کنیم:

- متغیر F که اگر جنگل دچار آتش سوزی شود مقدار آن درست است و در غیر این صورت مقدار آن غلط است
  - متغیر L که اگر رعد و برق اتفاق افتاده باشد مقدار آن درست است و در غیر این صورت غلط است
- متغیر M که اگر یک کبریت در جنگل رها شده باشد مقدار آن درست است و در غیر این صورت غلط است

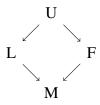
در این مثال فرض می کنیم که مقادیر متغیرهای برونی به گونهای است که تمام شرایط لازم برای آتش سوزی جنگل در صورتی که رعد و برق اتفاق بیافتد یا کبریتی در جنگل رها شود را دارد (به عنوان مثال در ختان جنگل به اندازه کافی خشک هستند و اکسیژن کافی در هوا وجود دارد). در این مدل تابع متغیر T را به گونهای تعریف اندازه کافی خشک هستند و اکسیژن کافی در هوا وجود دارد). در این مدل تابع متغیر T را به گونهای تعریف می کنیم که داشته باشیم: T را به گونهای در هوا وجود دارد). در این مدل تابع متغیر T را به گونهای بررسی معادلات بر اساس شرایط خلاف واقع را می دهد. به صورت دقیق تر اگر T باشند مدل T مدل علی امکان بررسی که بردار از متغیرهای درونی و T برداری از مقادیر متغیرهای T باشند مدل T باشند مدل T را با امضای T که برداری از مقادیر T را به متغیرهای که در آن مقادیر T را به متغیرهای T اختصاص داده ایم. به صورت دقیق تر تعریف می کنیم ای در مدل T است که در آن مقادیر T را به متغیرهای T که در آن مقادیر T را به متغیرهای T که در آن مقادیر T را به متغیرهای T به عنوان مثال اگر T مدل مثال ۱۰ گه در مدل T باشد آنگاه در مدل T به معادلهی متغیر T به T به عنوان مثال اگر T مدل مثال ۱۰ گه با توجه به مقدار آن که در اینجا غلط است معادله به جدیدی دارد. علاوه براین توجه کنید که در مدل T و باسته نیست بلکه با توجه به مقدار آن که در اینجا غلط است معادله که جدیدی دارد. علاوه براین توجه کنید که در مدل T در مدال یک مدل وجود ندارد. توجه کنید که در حالت کلی ممکن است یک بردار یکتا از مقادیر متغیرها برای یک مدل وجود نداشته باشد که همزمان تمامی در حالت کلی ممکن است یک بردار یکتا از مقادیر متغیرها برای یک مدل وجود نداشته باشد که همزمان تمامی

⁵⁶Boolean

⁵⁷Sub-Model

⁵⁸Intervention

معادلات را حل کند. در مدل علی یک بردار از مقادیر متغیرهای برونی $\bar{u}$ یک همبافت و نامیده می شود. در مدلهای بازگشتی به ازای یک همبافت مشخص همیشه یک راه حل یکتا برای تمامی معادلات مدل وجود دارد. در ادامه فرض می شود که مدلها بازگشتی هستند. تعمیم مدل علی برای مدلهای غیربازگشتی در [*] توضیح داده است. برای یک مدل می توان یک شبکه ی علی ترسیم کرد. این شبکه یک گراف جهت دار است که به ازای هر متغیر یک گره در آن وجود دارد و یک یال بین دو گره وجود دارد اگر تابع متغیر دوم به متغیر اول وابسته باشد. به عنوان مثال شکل زیر شبکه ی علی مثال [*] مثال [*] را نشان می دهد:

در ادامه برای سادگی رسم شبکهی علی، متغیرهای برونی را از آنها حذف میکنیم.

۱.۶.۱ علت واقعی

در ادامه فرمولهای لازم برای تعریف علت واقعی توصیف می شوند. اگر $\mathcal{S} = (\mathcal{U}, \mathcal{V}, \mathcal{R})$ یک امضا باشد $[Y_1 \leftarrow y_1, ..., Y_k \leftarrow y_k] \varphi$ فرمول $X \in \mathcal{V}, x \in \mathcal{R}(X)$ فرمول که در آن:

- یک ترکیب بولی از رویدادهای بدوی است φ
  - متغیرهای متمایز در $\mathcal{V}$ مستند $Y_1,...,Y_k$
    - $y_i \in \mathcal{R}(Y_i)$ •

این فرمول به صورت خلاصه به شکل φ $[\vec{Y} \leftarrow \vec{y}] \varphi$ نوشته می شود و اگر ϕ باشد آنگاه به صورت ϕ نوشته می شود. به صورت شهودی یک فرمول به شکل ϕ بیان می کند که در شرایط خلاف واقع ای که در آن

⁵⁹Context

⁶⁰Prime Event

⁶¹Basic Causal Formula

مقادیر $\vec{y}$ به متغیرهای $\vec{Y}$ اختصاص داده شده است فرمول φ برقرار است. یک فرمول علی به صورت یک ترکیب بولی از فرمولهای علی پایه تعریف می شود. برقراری فرمول علی ψ در مدل M تحت همبافت $\vec{u}$ را به صورت بولی از فرمولهای علی پایه تعریف می شود. برقراری فرمول علی ψ در مدل $(M, \vec{u}) \models \psi$ نشان می دهیم. به عنوان مثال مثال $(M, \vec{u}) \models \vec{v}$ نشان می دهیم. به عنوان مثال $(M, \vec{u}) \models \vec{v}$ تحت همبافت $\vec{u}$ برابر $\vec{v}$ باشد.

تعریف ۲.۶.۱. فرمول $\vec{X} = \vec{x}$ علت واقعی φ (که تاثیر $\vec{\gamma}$ نامیده می شود) در $(M, \vec{u})$ است اگر شرایط زیر برای آن برقرار باشد:

$$(M, \vec{u}) \vDash (\vec{X} = \vec{x}) \land \varphi$$
 .

۲. یک افراز مانند $(\vec{Z}, \vec{W})$ از مجموعه ی متغیرهای $\mathcal{V}$ با شرط $\vec{X} \subseteq \vec{Z}$ و مقادیر $(\vec{Z}, \vec{W})$ برای متغیرهای .۲ یک افراز مانند ($\vec{Z}, \vec{W}$) از مجموعه ی متغیرهای $\vec{Z} = \vec{Z}$ و شرایط زیر را برآورده کند:

$$(M, \vec{u}) \models [\vec{X} \leftarrow \vec{x}', \vec{W} \leftarrow \vec{w}'] \neg \varphi$$
 (1)

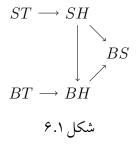
$$\forall \vec{W}' \subseteq \vec{W}, \vec{Z}' \in \vec{Z}. (M, \vec{u}) \vDash [\vec{X} \leftarrow \vec{x}, \vec{W}' \leftarrow \vec{w}', \vec{Z}' \leftarrow \vec{z}^*] \varphi \ (\bigcirc)$$

۳. $\vec{X}$ مینیمال باشد.

در این تعریف شرط اول بیان می کند که علت و تاثیر هر دو در شرایط واقعی برقرار هستند. شرط دوم به دنبال پیدا کردن شرایطی است که تحت آن تاثیر به صورت غیر واقع به علت وابسته باشد. این شرایط متغیرهای $\overline{W}$ و مقادیری مانند $\overline{w}$ برای آنها هستند. شرط ۲.الف بررسی می کند که تحت شرایطی که توسط $\overline{W}$ به وجود می آید اگر علت مقداری متفاوت از مقدار خود در همبافت واقعی داشته باشد اثر در مدل دیده نمی شود. شرط ۲.ب بررسی می کند که شرایط استفاده شده در ۲.الف عامل از بین رفتن اثر در ۲.الف نباشند. برای این منظور در شرایطی که علت مقدار واقعی خود را دارد در تمامی حالتهایی که متغیرهای شرایط می توانند داشته باشند بررسی می شود که اثر همچنان برقرار باشد. شرط سوم در واقع بیان می کند که زیر مجموعهای از علت وجود نداشته باشد که همز مان شرایط ۱ و ۲ را برقرار کند. در تعریف بالا $(\overline{W}, \overline{w}', \overline{x}')$ یک شاهد $\overline{x}$ بر اینکه $\overline{x}$ علت $\overline{y}$ است تعریف می شود.

⁶²Effect

⁶³Witness

۲.۶.۱ پیدا کردن علت واقعی در مسائل

در ادامه مثال سارا و بهرام که در ابتدای این بخش ذکر شده بود را بررسی میکنیم. برای مدل کردن این مساله متغیرهای زیر را در نظر میگیریم:

- BT: پرتاب سنگ توسط بهرام
- BH برخورد سنگ بهرام به بطری
  - ارا یرتاب سنگ توسط سارا ST
- SH: برخورد سنگ سارا به بطری
  - مکسته شدن بطری:BS

ابتدا فرض می کنیم که متغیرهای BT, ST تنها به متغیرهای برونی وابسته اند. بطری در صورتی شکسته می شود که هر یک از سنگهای سارا یا بهرام با آن برخورد کنند. بنابراین برای شکسته شدن بطری معادله ی BS = SH را در نظر می گیریم. نکته ی اصلی در این مساله این است که سنگ سارا زودتر از سنگ بهرام به شیشه برخورد می کند، به همین دلیل لازم است تا این موضوع در مدل لحاظ شود. یک راه برای مدل کردن این مساله این است که معادله ی برخورد سنگ بهرام به شیشه را به گونه ای تعریف کنیم که تنها در صورتی که سنگ سارا به بطری برخورد نکرده باشد آنگاه سنگ بهرام به بطری برخورد کند. بنابراین می توانیم معادله ی $BH = BT \land \neg SH$ را برخورد نکرده باشد آنگاه سنگ بهرام به بطری برخورد کند. بنابراین می توانیم معادله ی به برخورد سنگ بهرام تعریف می کنیم: $SH = ST \land SH$ با توجه به این تعاریف برای معادلات می توانیم گراف علی شکل $SH = ST \land SH$ را برای این مدل رسم کنیم در این مدل می توانیم $SH = ST \land SH$ را به عنوان علت $SH = SH \land SH$ تعریف کنیم. برای برقراری شرط $SH \rightarrow SH \land SH$ در تعریف علت در این مدل می توانیم $SH \rightarrow SH \land SH$ برابر $SH \rightarrow SH \land SH$

مقدار BS تنها وابسته به مقدار SH و در نتیجه ST می شود. همچنین در این مدل BT = T علت شکسته شدن شیشه نیست. مثلا فرض کنید که شرایط $W = \{ST\}, w' = F$ را در نظر بگیریم. در این شرایط اگر مقدار $ec{Z}' = \{BH\}$ را به $\mathbf{F}$ تغیر دهیم مقدار BS هم غلط می شود. بنابراین شرط ۲.الف برقرار است. اما به ازای BT $(M, \vec{u}) \models [BT \leftarrow T, ST \leftarrow F, BH \leftarrow F]BS = F$ شرط ۲.ب برقرار نمی شود. در این حالت داریم: توجه کنید با وجود اینکه مقدار درست به BT اختصاص یافته اما چون مقدار BH به مقدار آن در همهافت واقعی برگردانده می شود در نتیجه مقدار BS همچنان غلط می ماند.

مثال بالا نشان میدهد که این تعریف از علت واقعی برخی از مشکلات موجود در تعاریف ساده مبتنی بر خلاف واقع را برطرف می کند و می تواند توضیح مناسبی در برخی از این مثال ها پیدا کند. نکته ای که باید به آن توجه شود این است که هنوز روش یا معیاری برای این که چه تعریفی از علت واقعی تعریف مناسب است وجود ندارد. تنها روش ممکن مقایسه تعاریف مختلف استفاده از آنها در مسالهها و سناریوهای مختلف و بررسی تطابق علت به دست آمده با استفاده از این تعریفها با شهود موجود از مساله است.

مدل تعميميافته ٣.۶.۱

مدل على تعميم يافته ^{84} يک سه تايي $(\mathcal{S},\mathcal{F},\mathcal{E})$ است که $(\mathcal{S},\mathcal{F})$ يک مدل على است و $\mathcal{E}$ يک مجموعه از مقداردهیهای مجاز ^{50} برای متغیرهای درونی است. به صورت دقیق تر اگر متغیرهای درونی $X_1,...,X_n$ باشند آنگاه $\mathcal{E}$ مجاز است. یک مقداردهی دلخواه به یک $X_1=x_1,...,X_n=x_n$ اگر گاه $(x_1,...,x_n)\in\mathcal{E}$ آنگاه زیر مجموعه از متغیرهای درونی مجاز است اگر امکان تعمیم به یک مقداردهی مجاز در ${\mathcal E}$ را داشته باشد. هدف از این تعریف جلوگیری از در نظر گرفتن علتهایی است که شرایط رخ دادن آنها غیر محتمل است. با توجه به تعریف مقداردهی مجاز، علت واقعی در یک مدل تعمیم یافته به گونهای تعریف می شود که در شرط ۲ فقط امكان مقداردهی های مجاز وجود داشته باشد. در [۴] تعریف دقیق علت واقعی در مدل تعمیم یافته بیان نشده است. در بخش بعدی تعریفی از علت واقعی در مدل تعمیم یافته ارائه میشود.

⁶⁴Extended Causal Model

⁶⁵Allowable Settings

۴.۶.۱ علت واقعی بدون شاهد

فرض کنید که $\vec{X}=\vec{x}$ یک علت واقعی برای φ در $(M,\vec{u})$ با استفاده از شاهد $(\varnothing,\varnothing,\varnothing)$ باشد. با توجه به اینکه در اینجا $\vec{W}$ یک بردار خالی است پس عملا شرط ۲.ب به بررسی شرط زیر تبدیل می شود:

$$\forall \vec{Z}' \in \vec{Z}. (M, \vec{u}) \vDash [\vec{X} \leftarrow \vec{x}, \vec{Z}' \leftarrow \vec{z}^*] \varphi$$

با دقت در شرط بالا می توان دریافت که مقدار متغیرها در فرمولهای $[\vec{X} \leftarrow \vec{x}, \vec{Z}' \leftarrow \vec{z}^*]$ با مقدار متغیرها در هم بافت اولیه تفاوتی ندارد زیرا مقدار آنها به مقداری که در هم بافت اولیه داشته اند برگردانده می شود. بنابراین در شرط بالا می توان نتیجه گرفت:

$$(M, \vec{u}) \models [\vec{X} \leftarrow \vec{x}, \vec{Z}' \leftarrow \vec{z}^*] \varphi \iff (M, \vec{u}) \models \varphi$$

بنابراین شرط ۲.ب معادل با شرط ۱ می شود. با توجه به این موضوع می توان قضیه زیر را نتیجه گرفت:

گزاره ۳.۶.۱. اگر $\vec{x}=\vec{x}$ در $(M,\vec{u})$ بدون شاهد شرطهای ۱، ۲.الف و ۳ در تعریف ۲.۶.۱ را برای φ بر آورده کند آنگاه $\vec{x}=\vec{x}$ یک علت واقعی برای φ در $(M,\vec{u})$ است.

فصل ۲

روش و راه حل پیشنهادی

۱.۲ مقدمه

در این فصل روش پیدا کردن علت خطا در شبکههای نرمافزاری توضیح داده می شود. در بخش اول معنای عبارات نت کت پویا با استفاده از ساختمان رویداد تعریف می شود. در بخش دوم یک مدل علی برای توصیف ساختمان رویداد مطرح می شود. در نهایت بخش سوم شامل استفاده از این روشها برای توضیح خطا در شبکههای نرمافزاری با استفاده از چند مثال بیان می شود.

۲.۲ معنای عبارات نت کت یویا در قالب ساختمان رویداد

در این بخش ابتدا شیوهی اعمال چند نوع عملیات برای ترکیب ساختمانهای رویداد تعریف می شود. سپس با استفاده از این عملیاتها معنای عبارات نت کت پویا توصیف می شود که برگرفته از [۸] می باشد. تعریف ۱.۲.۲. محدودیت فرض کنید $E = (E, \#, \vdash)$ یک ساختمان رویداد باشد. به ازای یک مجموعهی ست: یا به A به A به A بک ساختمان رویداد به صورت زیر است: $A \subseteq E$

$$\mathrm{E}[A = (A, \#_A, \vdash_A)$$

که داشته باشیم:

$$X \subseteq Con_A \iff X \subseteq A \land X \in Con$$

 $X \vdash_A e \iff X \subseteq A \land e \in A \land X \vdash e$

تعریف ۲.۲.۲. فرض کنید $E = (E, \#, \vdash)$ یک ساختمان رویداد و a یک رویداد باشد. ساختمان رویداد به گونه ای تعریف می شود که داشته باشیم: $aE = (E', \#', \vdash')$

$$E' = \{(0,a)\} \cup \{(1,e)|e \in E\},\$$

$$e'_0 \#' e'_1 \iff \exists e_0, e_1.e'_0 = (1,e_0) \land e'_1 = (1,e_1) \land e_0 \# e_1$$

$$X \vdash' e' \iff e' = (0,a) \text{ or } [e' = (1,e_1) \land (0,a) \in X \land \{e|(1,e) \in X\} \vdash e_1]$$

تعریف ۲.۲.۲. ساختمان رویداد بر چسبدار یک ساختمان رویداد بر چسبدار ۲ یک پنج تایی به شکل ⊢ (E, #, ⊢ است که در آن $(E,\#,\vdash)$ یک ساختمان رویداد است، L یک مجموعه از بر چسبها (فاقد عنصر *) است که در آن و l یک تابع به فرم l:E o L است که به هر رویداد یک برچسب اختصاص می دهد. یک ساختمان رویداد بر چسبدار را به اختصار به صورت (E, L, l) نشان می دهیم.

تعریف ۴.۲.۲ در یک ساختمان رویداد رابطهی ۱۷ را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$e \otimes e' \iff e \# e' \lor e = e'$$

¹Restriction

²Labeled Event Structure

۱.۲.۲ ترکیب ساختمان رویدادهای برچسبدار

 $\alpha(\mathrm{E},L,l)$. فرض کنید (E,L,l) یک ساختمان رویداد بر چسب دار باشد و α یک بر چسب باشد. (E,L,l) یک ساختمان رویداد بر چسب دار به شکل $(\alpha\mathrm{E},L',l)$ تعریف می کنیم که در آن $L'=\{\alpha\}\cup L$ زا به صورت یک ساختمان رویداد بر چسب دار به شکل $(\alpha\mathrm{E},L',l)$ تعریف می کنیم که در آن $e'\in E'$ داریم:

$$l'(e') = \begin{cases} \alpha & \text{if } e = (0, \alpha) \\ l(e) & \text{if } e = (1, e) \end{cases}$$

تعریف ۲.۲.۲ فرض کنید (E_0 , E_0 , E_0) و E_0 و (E_0 , E_0 , E_0) دو ساختمان رویداد برچسبدار باشند. مجموع این دو ساختمان رویداد بر E_0 + E_0 را به صورت یک ساختمان رویداد برچسبدار (E_0 , E_0) تعریف می کنیم که در آن داشته باشیم:

$$E = \{(0, e) | e \in E_0\} \cup \{(1, e) | e \in E_1\}$$

با استفاده از این مجموعه از رویدادها توابع $E_k:E_k o E$ را به صورت زیر و به ازای $k=\circ,1$ تعریف می کنیم:

$$\iota_k(e) = (k, e)$$

رابطهی تعارض را به گونهای تعریف میکنیم که داشته باشیم:

$$e\#e' \iff \exists e_0, e'_0.e = \iota_0(e_0) \land e' = \iota_0(e'_0) \land e_0 \#_0 e'_0$$

$$\bigvee \exists e_1, e'_1.e = \iota_1(e_1) \land e' = \iota_1(e'_1) \land e_1 \#_1 e'_1$$

$$\bigvee \exists e_0, e_1.(e = \iota_1(e_0) \land e' = \iota_1(e_1)) \lor (e' = \iota_1(e_0) \land e = \iota_1(e_1))$$

رابطهی فعالسازی را به گونهای تعریف میکنیم که داشته باشیم:

$$X \vdash e \iff X \in Con \land e \in E \land$$

$$(\exists X_0 \in Con_0, e_0 \in E_0.X = \iota_0 X_0 \land e = \iota_0(e_0) \land X_0 \vdash_0 e_0) \text{ or}$$

$$(\exists X_1 \in Con_1, e_1 \in E_1.X = \iota_1 X_1 \land e = \iota_1(e_1) \land X_1 \vdash_1 e_1)$$

و مجموعه ی برچسبها را به صورت $L = L_{\circ} \cup L_{1}$ و تابع برچسبگذاری را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$l(e) = \begin{cases} l_0(e_0) & \text{if } e = \iota_0(e_0) \\ l_1(e_1) & \text{if } e = \iota_1(e_1) \end{cases}$$

تعریف ۷.۲.۲ فرض کنید که $E_0 = (E_0, \#_0, \vdash_0, L_0, l_0)$ و $E_0 = (E_0, \#_0, \vdash_0, L_0, l_0)$ دو ساختار رو بداد برچسبگذاری شده باشند. حاصلصرب آنها $E_{\circ} \times E_{1}$ را به صورت یک ساختمان رویداد برچسبگذاری شده تعریف می کنیم که در آن رویدادها به صورت زیر تعریف می شوند: $\mathbf{E} = (E, \#, \vdash, L, l)$

$$E_0 \times_* E_1 = \{(e_0, *) | e_0 \in E_0\} \cup \{(*, e_1) | e_1 \in E_1\} \cup \{(e_0, e_1) | e_0 \in E_0 \land e_1 \in E_1\}$$

با توجه به این مجموعه رویدادها توابعی به شکل $i=\circ, 1$ تا تعریف می کنیم که به ازای $i=\circ, 1$ داشته باشیم: e_i که پیش تر تعریف شد، به شکل زیر به باشیم: $\pi_i(e_{\circ},e_{1})=e_{i}$ ازای تمامی رویدادهای $e, e' \in E$ توصیف می کنیم:

$$e \otimes e' \iff \pi_0(e) \otimes_0 \pi_0(e') \vee \pi_1(e) \otimes_1 \pi_1(e')$$

رابطهی فعالسازی را به صورت زیر تعریف می کنیم:

 $X \vdash e \iff X \in Con \land e \in \mathcal{E} \land$

 $(\pi_0(e) \text{ defined } \Rightarrow \pi_0 X \vdash_0 \pi_0(e)) \land (\pi_1(e) \text{ defined } \Rightarrow \pi_1 X \vdash_1 \pi_1(e))$

مجموعهی برچسبهای حاصلضرب را به صورت زیر تعریف می کنیم:

 $L_0 \times_* L_1 = \{(\alpha_0, *) | \alpha_0 \in L_0\} \cup \{(*, \alpha_1) | \alpha_1 \in L_1\} \cup \{(\alpha_0, \alpha_1) | \alpha_0 \in L_0 \land \alpha_1 \in L_1\}$

در انتها تابع برچسبگذاری را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$l(e) = (l_0(\pi_0(e), l_1(\pi_1(e))))$$

 Λ عنید که $E = (E, \#, \vdash, L, l)$ فرض کنید که فرض کنید که $E = (E, \#, \vdash, L, l)$ یک ساختمان رویداد برچسبدار باشد. محدودیت E به Λ را به صورت $E[\Lambda]$ و به شکل یک ساختمان رویداد برچسبگذاری شده به شکل $E[\Lambda]$ باشد. محدودیت $E[\Lambda]$ به در آن $E[\Lambda]$ که در آن $E[\Lambda]$ که در آن $E[\Lambda]$ باست و $E[\Lambda]$ باست و $E[\Lambda]$ بابد و دسازی تابع $E[\Lambda]$ به دامنه $E[\Lambda]$ به دامنه $E[\Lambda]$ به دامنه و تابع برچسبگذاری معادل محدودسازی تابع $E[\Lambda]$ به دامنه و تابع برچسبگذاری معادل محدودسازی تابع $E[\Lambda]$

۲.۲.۲ معنای عبارات نت کت پویا در قالب ساختمان رویداد برچسبدار

در ادامه چگونگی تعریف معنا ^{7} برای عبارتهای نت کت پویا بیان می شود. در نت کت پویا رفتار عبارتهای نت کت فقط به صورت انتها به انتها در نظر گرفته می شوند. با توجه به همین موضوع در ادامه قسمتی از نت کت پویا مورد استفاده قرار می گیرد که عبارتهای نت کت به صورت نرمال در آن ظاهر می شوند. اگر فرض کنیم که مجموعه ی فیلدها $\alpha = f_1 = n_1...f_k = n_k$ به صورت $\alpha = f_1 = n_1...f_k = n_k$ و یک اختصاص کامل $\alpha = f_1 = n_1...f_k = n_k$ تعریف می شود. می گوییم یک عبارت $\alpha = f_1 = n_1...f_k \leftarrow n_k$ به صورت $\alpha = f_1 = n_1...f_k \leftarrow n_k$ به صورت $\alpha = f_1 = n_1...f_k \leftarrow n_k$ به صورت $\alpha = f_1 = n_1...f_k \leftarrow n_k$ به صورت $\alpha = f_1 = n_1...f_k \leftarrow n_k$

³Semantic

⁴Complete Test

⁵Complete Assignment

فرم نرمال است اگر به شکل $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ باشد که داشته باشیم $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$. در عبارت قبل $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در عبارت قبل $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در تبانی $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در اساس لم $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در اساس لم $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در اساس لم $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در ادامه از بخشی از زبان نت کت پویا که آن را نت کت پویا $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ به فرم نرمال وجود دارد که داشته باشیم: $\sigma_{\alpha\cdot\pi\in\mathcal{A}}$ در ادامه از بخشی از زبان نت کت پویا که آن را نت کت پویا نرمال می نامیم برای ارائه معنا در قالب ساختمان رویداد استفاده می کنیم.

تعریف ۹.۲.۲ زبان نت کت یو یا نر مال را با دستور زبان زیر تعریف می کنیم:

 $F := \alpha \cdot \pi$

 $D := \bot |F; D|x?F; D|x!F; D|D \parallel D|D \oplus D$

بر اساس لم ۹ در [۲] به ازای هر عبارت p در نت کت پویا یک عبارت معادل آن در نت کت پویا نرمال و جود دارد که داشته باشیم: $p \equiv q$. در ادامه فرض کنیم که A مجموعه ی الفبا شامل تمامی حروف به شکل و جود دارد که داشته باشیم: $\alpha \in A$ معنای عبارت های بر روی نت کت پویای نرمال را به صورت زیر عبریف می کنیم:

$$[\![\bot]\!] = (\varnothing, \varnothing)$$
$$[\![\alpha; t]\!] = \alpha([\![t]\!])$$
$$[\![t_1 \oplus t_2]\!] = [\![t_1]\!] + [\![t_2]\!]$$
$$[\![t_1 \parallel t_2]\!] = [\![t_1]\!] \times [\![t_2]\!]$$
$$[\![\delta_L(t)]\!] = [\![t]\!][\![\mathcal{A} \setminus L]\!]$$

۳.۲ مدل علی برای ساختمان رویداد

در ادامه نحوه ی توصیف یک ساختمان رویداد در قالب یک مدل علی را بیان می کنیم. فرض کنیم که $\mathbf{E} = (E,\#,\vdash)$ یک ساختمان رویداد باشد. مدل علی این ساختمان رویداد را به صورت $\mathcal{S} = (\mathcal{U},\mathcal{V},\mathcal{R})$ تعریف می کنیم که در آن $\mathcal{S} = (\mathcal{U},\mathcal{V},\mathcal{R})$. در این مدل فرض می کنیم همه ی متغیرها از نوع

بولی هستند. همچنین در این مدل متغیر برونی در نظر نمی گیریم بنابراین داریم $\omega=0$. اگر فرض کنیم مجموعه رویدادها به صورت زیر تعریف می باشد مجموعه ی متغیرهای درونی را به صورت زیر تعریف می کنیم: $E = \{e_1, e_7, ..., e_n\}$

$$\mathcal{V} = \{C_{e_i, e_j} | 1 \le i < j \le n.e_i \in E \land e_j \in E\}$$

$$\cup \{EN_{s, e} | s \in \mathcal{P}(E), e \in E.e \notin s\}$$

$$\cup \{M_{s, e} | s \in \mathcal{P}(E), e \in E.e \notin s\} \cup \{PV\}$$

به صورت شهودی به ازای هر عضو از رابطههای +, +, + یک متغیر درونی در نظر می گیریم که درست بودن این متغیر به معنای و حود عنصر منتاظر با آن در رابطه است.

به ازای x < y به صورت زیر تعریف x < y به ازای x < y به صورت زیر تعریف به صورت زیر تعریف مىكنىم:

$$x \subseteq y \land x \neq y \land (\forall z.x \subseteq z \subseteq y \Rightarrow x = z \text{ or } y = z)$$

همچنین به ازای هر متغیر $X \in \mathcal{V}$ بردار $\vec{V}_X$ را بردار شامل همهی متغیرهای درونی به غیر از X تعریف می کنیم. با استفاده از این تعاریف توابع متغیرهای درونی را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$F_{C_{e,e'}}(\vec{V}_{C_{e,e'}}) = \begin{cases} true & \text{if } e\#e' \\ false & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$F_{M_{s,e}}(\vec{V}_{M_{s,e}}) = \begin{cases} Min(s,e) \land Con(s) & \text{if } s \vdash_{min} e \\ false & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$F_{EN_{s,e}}(\vec{V}_{EN_{s,e}}) = \left(M_{s,e} \lor \left(\bigvee_{s' < s} EN_{s',e}\right)\right) \land Con(s)$$

⁶Covering

که در آنها داریم:

$$Con(s) = \left(\bigwedge_{1 \le j < j' \le n \land e_j, e_{j'} \in s} \neg C_{e_j, e_{j'}} \right)$$

$$Min(s, e) = \left(\bigwedge_{s' \subseteq E.(s' \subseteq s \lor s \subseteq s') \land e \notin s'} \neg M_{s', e} \right)$$

فرض کنید که $\mathbb E$ مجموعهی تمامی سهتاییها به فرم $(E,\#',\vdash')$ باشد که داشته باشیم:

$$\#' \subseteq E \times E$$

$$\vdash' \subseteq \mathcal{P} \times E$$

یک تابع به فرم $ES: \times_{V \in \mathcal{V} \setminus \{PV\}} \mathcal{R}(V) \to \mathbb{E}$ تعریف می کنیم که به صورت شهودی ساختمان رویداد حاصل از مقدار فعلی متغیرها در مدل علی را به دست می دهد. فرض کنیم $\vec{v}$ برداری شامل مقادیر متغیرهای $\{PV\}$ باشد. به ازای هر متغیر مانند $V \in \mathcal{V}$ مقدار آن در $\vec{v}$ را با $\vec{v}$ نمایش می دهیم. تابع ES را به گونهای تعریف می کنیم که اگر ES را به گونهای انگاه داشته باشیم:

$$\forall e, e' \in E.e \#'e' \land e' \#'e \iff \vec{v}(C_{e,e'}) = T$$

$$\forall s \in \mathcal{P}(E), e \in E.s \vdash' e \iff \vec{v}(EN_{s,e}) = T$$

رفتار ناامن ^{V} سیستمی که در قالب ساختمان رویداد مدل شده است، در قالب تابع متغیر PV توصیف شده است. در و در صورتی که رفتار ناامن در سیستم وجود داشته باشد مقدار آن درست و در غیر این صورت غلط است. در نهایت مقداردهی های مجاز $\mathcal{E}$ را مجموعهی مقداردهی هایی مانند $\tilde{v}$ در نظر می گیریم که خروجی تابع ES به ازای آن ها یک ساختمان رویداد باشد.

برای پیدا کردن علت واقعی در این مدل از تعریف زیر که در واقع سازگار شدهی تعریف برای مدل علی تعمیم یافته است استفاده میکنیم:

باشد، $\mathcal{V} \times PV$ اگر $\mathcal{V} \times PV$ یک مدل علی تعمیم یافته و $\mathcal{V}$ برداری از متغیرهای $M = (\mathcal{S}, \mathcal{F}, \mathcal{E})$ باشد، $M = (\mathcal{S}, \mathcal{F}, \mathcal{E})$ بالمحتمد $M = (\mathcal{S}, \mathcal{E}, \mathcal{E})$ بالمحتمد $M = (\mathcal{E}, \mathcal{E}, \mathcal{E})$ بالمحتمد M =

فرمول $\vec{X}=\vec{x}$ علت واقعی φ در $(M,\vec{u})$ است اگر شرایط زیر برای آن برقرار باشد:

$$(M, \vec{u}) \vDash (\vec{X} = \vec{x}) \land \varphi$$
 .

۲. یک افراز مانند $(\vec{Z}, \vec{W})$ از مجموعه ی متغیرهای $\mathcal{V}$ با شرط $\vec{Z} \subseteq \vec{Z}$ و مقادیر $(\vec{Z}, \vec{W})$ برای متغیرهای .۲ یک افراز مانند ($\vec{X}, \vec{W}$) و شرایط زیر را بر آورده کند:

$$(M, \vec{u}) \models [\vec{X} \leftarrow \vec{x}', \vec{W} \leftarrow \vec{w}'] \neg \varphi \land \vec{V} = \vec{v} \land \vec{v} \in \mathcal{E}$$
 (1)

$$\forall \vec{W}' \subseteq \vec{W}, \vec{Z}' \in \vec{Z}. (M, \vec{u}) \vDash [\vec{X} \leftarrow \vec{x}, \vec{W}' \leftarrow \vec{w}', \vec{Z}' \leftarrow \vec{z}^*] \vec{V} = \vec{v} \land \vec{v} \in \mathcal{E} \Rightarrow \varphi \text{ (.)}$$

.۳ مینیمال باشد.

در این تعریف برای اینکه تنها مقداردهیهای مجاز برای پیدا کردن علت واقعی در نظر گرفته شوند شرط ۲ تغییر است. شرط اضافه شده به شرط ۲.الف بیان میکند که تغییرات ایجاد شده در مدل یک مقدار دهی مجاز باشند. شرط اضافه شده در ۲.ب اضافه شده است تا این شرط تنها در حالتهایی بررسی شود که مقداردهی داده شده مجاز باشد.

۴.۲ ییدا کردن علت خطا در نتکت یویا

با استفاده از تعاریف بخشهای قبلی در این بخش به چگونگی پیدا کردن علت خطا در یک برنامه توصیف شده در نت کت پویا می پردازیم.

فرض می کنیم که یک عبارت نت کت پویا p در اختیار داریم. ابتدا عبارت p را به فرم نرمال در می آوریم. ورض می کنیم E = [q] ساختمان رویداد معادل p باشد. اکنون فرض کنیم E = [q] ساختمان رویداد معادل p باشد. اکنون مدل علی p را بر اساس p می سازیم و رفتار ناامن را در قالب تابع متغیر p این مدل و به شکل باشد. اکنون مدل علی p این مدل و به شکل یک شرط بر روی مجموعه ی پیکربندی های مدل علی توصیف می کنیم. در نهایت کافی است برای پیدا کردن علت واقعی رفتار ناامن، علت واقعی p در p در p را بر اساس تعریف p در p در p در p در p در p را بر اساس تعریف p در p در

فصل ۳

نتايج

۱.۳ مقدمه

در این فصل با استفاده از مدل علی تعریف شده در فصل پیشین، علت نقض چند رسته از ویژگیها در شبکه را مورد بررسی قرار میدهیم.

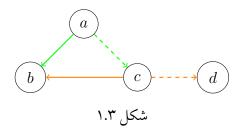
در ادامه فرض می کنیم که فیلد sw در همه ی توصیفهای نت کت پویا وجود دارد. همچنین برای ساده تر شدن توصیفها از اصل زیر استفاده می کنیم:

$$x \rightarrow y \triangleq sw = x \cdot sw \leftarrow y$$

۲.۳ لیست سیاه

در این ویژگی، یک لیست سیاه ۱ از مکانهایی در شبکه وجود دارد که نباید در شبکه به آنها دسترسی وجود داشته باشد [۷] مهمترین استفاده از لیست سیاه را میتوان برای اعمال سیاستهای کنترل دسترسی در نظر گرفت که مثلا برخی از هاستها که دارای اطلاعات حیاتی هستند در لیست سیاه قرار میگیرند تا از بیرون به آنها دسترسی وجود نداشته باشد. به عنوان مثال دیگر ممکن است برخی از عناصر شبکه برای تعمیر برای مدتی کنار

¹Blacklist

گذاشته شوند برای این منظور می توان آنها را در لیست سیاه قرار داد تا دسترسی به آنها سبب از دست رفتن بسته ها نشود. برای پیدا کردن علت نقض شدن و یژگی لیست سیاه شبکه ی رسم شده در شکل 1.7 را در نظر بگیرید. در این شبکه سوییچ b در لیست سیاه قرار دارد، بنابراین در هیچ لحظه نباید از a که ورودی شبکه است در دسترس باشد. در شبکه ی بالا ابتدا مسیرهایی که با خط پررنگ مشخص شده اند وجود دارند. در ادامه هر یک از مسیرها با مسیرهای خطچین جایگزین می شوند. فرض کنید به روز رسانی این مسیرها توسط دو پردازه هم روند انجام می شود. واضح است که اگر هر دوی این به روز رسانی ها انجام شوند دسترسی به سوییچی که در لیست سیاه قرار دارد ممکن می شود. اکنون فرض کنید که از عبارات زیر برای توصیف این شبکه در نت کت پویا استفاده کنیم:

$$P = p!1$$

$$Q = q!1$$

$$N = F \oplus p?1; N_p \oplus q?1; N_q$$

$$N_p = F_p \oplus q?1; F_{pq}$$

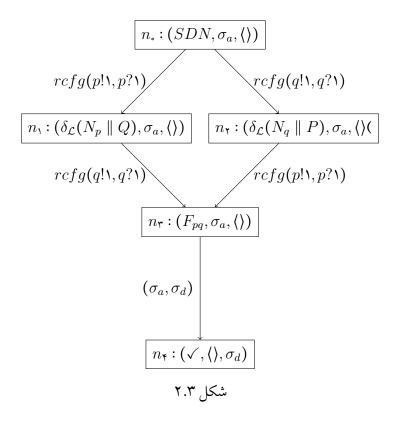
$$N_q = F_q \oplus p?1; F_{pq}$$

$$F = a \rightarrow b \oplus c \rightarrow b$$

$$\mathcal{L} = \{p!1, p?1, q?1, q?1\}$$

در توصیف بالا پردازه های P و Q به ترتیب وظیفه ای ارسال پیام برای به روز رسانی مسیرهای سبز و نارنجی را دارند. پردازه یا N رفتار ابتدایی شبکه و پردازه های N_p و N_p به ترتیب رفتار شبکه را پس از به روز رسانی مسیرهای سبز و نارنجی توصیف می کنند. در F, F_p , F_q , F_{pq} , رفتار های ارسالی T شبکه را توصیف می کنند. در نهایت رفتار کلی شبکه توسط پردازه یا SDN توصیف شده است که حاصل ترکیب موازی پردازه های SDN و جلوگیری از اجرای عملیات های همگام نشده است. در توصیف بالا امکان اجرای هر دو به روز رسانی وجود

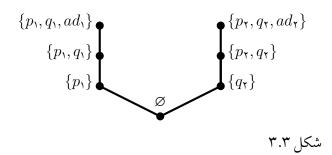
²Forwarding

دارد بنابراین شبکه این امکان را دارد که به حالتی برسد که مسیر ارسال ad در آن وجود داشته باشد. برای مثال فرض کنید که σ_a یک بسته وارد شده به شبکه باشد که داشته باشیم: a داشته باشیم: a در تمودار باشد که این بسته به شبکه وارد شود نشان می دهد. اگر فرض کنیم σ_a بسته ای باشد که این بسته به شبکه وارد شود نشان می دهد. اگر فرض کنیم σ_d بسته ای باشد که و ممانطور که در نمودار مشخص است دو مسیر به حالتی که بسته از سوییچ σ_d به برسد وجود دارد. همانطور که در نمودار مشخص است به دلیل همروندی پردازه های σ_d و σ_d دو ترتیب برای اجرای این به روز رسانی ها وجود دارد و به همین دلیل دو مسیر منجر به خطا در این شبکه وجود دارد. اکنون می خواهیم علت بروز این خطا را پیدا کنیم. فرض کنید σ_d را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$F_{PV}(\vec{V}_{PV}) = \exists c \in \mathcal{F}(ES(\vec{v})). \exists e \in c.l(e) = a \rightarrow d$$

تابع بالا رفتار ناامن را به گونه ای تعریف می کند که مقدار آن در صورتی درست است که پیکر بندی ای در ساختمان رویداد وجود داشته باشد که رویدادی با برچسب a o d داشته باشد. با توجه به ترتیب اجرای به روزرسانی ها در

شبکه دو رویداد برای هر یک از عملیاتهای $rcfg(p!1,p?1), rcfg(q!1,q?1), a \to d$ در ساختمان رویداد وجود دارد. فرض کنید برای رویدادهای مرتبط با این عملیاتها شش رویداد $p_1, p_7, q_1, q_7, ad_1, ad_7$ وجود داشته باشد که برچسب آنها به صورت زیر باشد:

$$l(p_1) = rcfg(p!1, p?1)$$

$$l(p_2) = rcfg(p!1, p?1)$$

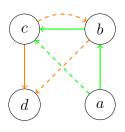
$$l(q_1) = rcfg(q!1, q?1)$$

$$l(q_2) = rcfg(q!1, q?1)$$

$$l(ad_1) = a \to d$$

$$l(ad_2) = a \to d$$

شکل ۳.۳ قسمتی از نمودار ساختمان رویداد این شبکه را نشان می دهد که در آن تمام پیکربندی هایی که یکی از رویدادهای ad_1 و ad_2 این مثال می توانیم ad_3 و از رویدادهای ad_4 و از رویدادهای از رویدادهای عنوان یک علت برای نقض ویژگی لیست سیاه بیان معرفی کنیم در صورتی که از $C(p_1,q_1),T,T)$ به عنوان عنوان یک علت برای نقض ویژگی لیست سیاه بیان معرفی کنیم در صورتی که از PV صحیح است. شاهد استفاده کنیم. در PV پیکربندی PV و آبر PV و آ

شکل ۴.۳

از پیکربندیهای $ES(\vec{v})$ است و مقدار $C(p_{\Upsilon},q_{\Upsilon})$ روی این مساله تاثیری ندارد. همچنین برگرداندن مقادیر بقیه متغیرها به مقدار اولیه آنها باعث حذف $\{p_{\Upsilon},q_{\Upsilon},ad_{\Upsilon}\}$ از مجموعه ی پیکربندیها نمی شود بنابراین شرط برقرار بید می برقرار است. با توجه به اینکه علت تنها شامل یک جمله است بنابراین شرط مینیمال بودن هم برقرار است. بنابراین در نهایت می توان نتیجه گرفت که $C(p_{\Upsilon},q_{\Upsilon})$ یک علت واقعی برای بروز خطا در این شبکه است. به صورت شهودی اتفاق افتادن هر دوی به روزرسانی ها علت وقوع خطا در این مثال است که توسط تعریف ارائه شده پیدا شده است.

٣.٣ بدون دور بودن

این ویژگی بیان می کند که شبکه نباید هرگز دارای دور باشد. [۳]. وجود دور در شبکه می تواند باعث مشکلاتی مانند دور زدن یک بسته در شبکه بدون رسیدن به مقصد و در نتیجه کاهش کارایی شبکه شود. به عنوان مثال شبکه ی رسم شده در شکل ۴.۳ را در نظر بگیرید. در ابتدا مسیری از a به b وجود دارد. در این شبکه دو به روز رسانی بر روی سوییچهای a و b انجام می شود تا مسیر جدیدی از a به b ایجاد شود که اینبار ابتدا از a

عبور می کند. می توانیم از توصیف نت کت پویای زیر برای توصیف این شبکه استفاده کنیم:

$$P = p!1$$

$$Q = q!1$$

$$N = F \oplus p?1; N_p \oplus q?1; N_q$$

$$N_p = F_p \oplus q?1; F$$

$$N_q = F_q \oplus p?1; F$$

$$SDN = \delta_{\mathcal{L}}(N \parallel P \parallel Q)$$

$$\mathcal{L} = \{p!1, p?1, q!1, q?1\}$$

$$F = a \rightarrow b \oplus a \rightarrow c \oplus a \rightarrow d$$

$$F_p = a \rightarrow c \oplus a \rightarrow d \oplus c \rightarrow d$$

$$F_q = a \rightarrow b \oplus a \rightarrow c \oplus a \rightarrow d$$

$$\oplus b \rightarrow c \oplus b \rightarrow b \oplus b \rightarrow d$$

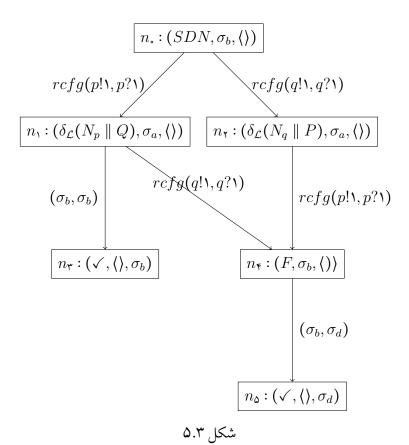
$$\oplus c \rightarrow b \oplus c \rightarrow c \oplus c \rightarrow d$$

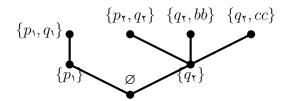
در توصیف بالا پردازههای P و Q به ترتیب وظیفه ای ارسال پیام برای به روز رسانی مسیرهای سبز و نارنجی را دارند. توجه کنید که در این توصیف پس از اجرای هر دو به روزرسانی رفتار ارسالی شبکه همانند رفتار اولیه خود می شود. همانطور که در شکل ۴.۳ مشخص است اگر به روز رسانی نارنجی پیش از به روز رسانی سبز انجام شود در شبکه یک دور شامل گرههای c و d ایجاد می شود. شکل ۵.۳ قسمتی از سیستم انتقال بر چسب دار شبکه را در حالتی که یک بسته ورودی روی سوییچ d وجود داشته باشد را نشان می دهد. همانطور که در شکل مشخص است پس از انجام به روز رسانی مسیر نارنجی امکان عملیاتی به شکل (σ_b, σ_b) وجود دارد که به معنی وجود حلقه در این شبکه است. اما اگر به روز رسانی مسیر سبز هم انجام شود تنها عملیات ممکن روی بسته ارسال آن به سوییچ d است. اکنون فرض کنید که $[SDN] = \mathbb{E}$ ساختمان رویداد این شبکه و M مدل علی $\mathbb{E}$ بر اساس تعریف باشد. در این مدل تابع متغیر PV را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$F_{PV}(\vec{V}_{PV}) = \bigvee_{c \in C} c \in \mathcal{F}(ES(\vec{v}))$$

$$C = \{c \in E | \exists e \in c. l(e) = b \to b \lor l(e) = c \to c\}$$

در این تابع رفتار ناامن وجود پیکربندی ای شامل یکی از برچسبهای $b \to b$ یا $c \to c$ در شبکه است. همانند rcfg(p!1,p?1), rcfg(q!1,q?1) قبل با توجه به ترتیب اجرای بهروزرسانی ها در شبکه دو رویداد برای هر یک از عملیاتهای p_1, p_7, q_1, q_7 در ساختمان رویداد وجود دارد. فرض کنید برای رویدادهای مرتبط با این عملیاتها چهار رویداد وجود دارد.

شکل ۶.۳

وجود داشته باشد که برچسب آنها به صورت زیر باشد:

$$l(p_1) = rcfg(p!1, p?1)$$

$$l(p_2) = rcfg(p!1, p?1)$$

$$l(q_1) = rcfg(q!1, q?1)$$

$$l(q_2) = rcfg(q!1, q?1)$$

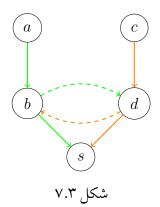
همچنین فرض کنید برچسب رویدادهای bb,cc به ترتیب $b \to b,c \to c$ باشد.

شکل $^{8.7}$ قسمتی از نمودار ساختمان رویداد این شبکه را نشان می دهد که در آن تمام پیکربندی هایی که یکی از رویدادهای $M(\{p_{\Upsilon}\},q_{\Upsilon})=F$ قابل دسترس باشد. در اینجا می توان F آن این سروز خطا معرفی کرد. اگر مقدار $M(\{p_{\Upsilon}\},q_{\Upsilon})$ را برابر صحیح قرار دهیم آنگاه با توجه به تابع $M(\{p_{\Upsilon}\},q_{\Upsilon})$ بروز خطا معرفی کرد. اگر مقدار $M(\{p_{\Upsilon}\},q_{\Upsilon})$ را برابر صحیح قرار دهیم آنگاه با توجه به تابع $EN(\emptyset,q_{\Upsilon})$ هم غلط که در بخش F تعریف شده است، مقدار F شیخ کدام از پیکربندی های شاخه ی سمت راست شکل F دیگر می شود. این مساله باعث می شود که دیگر هیچ کدام از پیکربندی های شاخه ی سمت راست شکل F دیگر عضو پیکربندی های F نباشند و در نتیجه مقدار F غلط می شود. با توجه به اینکه در شاهد F خالی است می توان نتیجه گرفت که F این F می است واقعی به وجود آمدن دور در این شبکه است.

۴.۳ نبود سیاه چاله

در یک شبکه سیاه چاله ها ۳ عناصری در شبکه هستند که وظیفه ارسال بسته ها را دارند (مثلا سوییچ یا روتر) ولی برخی از بسته ها را پس از دریافت به جایی ارسال نمی کنند و در واقع مانند سیاه چاله این بسته ها در آن ها

Blackhole

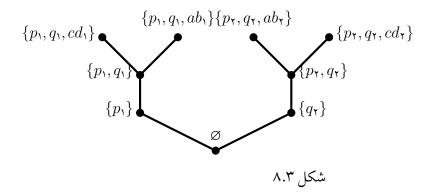

گم می شوند [۷]. در یک شبکه که مکانهای ورودی و خروجی مشخص دارد عدم وجود سیاه چاله در شبکه را می توان معادل این ویژگی که همه ی بسته های ورودی به شبکه از آن خارج شوند دانست. به عنوان مثال شبکه ی موجود در شکل ۷.۳ را در نظر بگیرید. فرض کنید که در این شبکه و رودی های شبکه و s خروجی شبکه باشد. در این شبکه دو به روز رسانی برای جایگزینی ds با db و ds با db انجام می شود. در این شبکه در حالت ابتدایی و پس از انجام یکی از به روز رسانی ها ورودی ها به خروجی مسیر وجود دارد اما اگر هر دوی این به روز رسانی ها انجام شوند دیگر s قابل دسترسی نیست و عملا بسته های ورودی به شبکه به خروجی نمی رسند. این شبکه را می توانیم به فرم زیر در نت کت پویا توصیف کنیم:

$$P = p!1$$

$$F = a \rightarrow s \oplus c \rightarrow s$$

$$Q = q!1$$

$$F_{pq} = a \rightarrow b \oplus c \rightarrow d$$

$$SDN = \delta_{\mathcal{L}}(N \parallel P \parallel Q)$$

$$SDN = F \oplus q?1; F_{pq}$$

$$\mathcal{L} = \{p!1, p?1, q?1, q?1\}$$

در ادامه فرض کنید که $\mathcal{M}$ مدل علی این شبکه باشد. در این مدل تابع متغیر PV را به صورت زیر تعریف میکنیم:

$$F_{PV}(\vec{V}_{PV}) = \exists c \in \mathcal{F}(ES(\vec{v})), \exists e \in c.l(e) = \alpha \cdot \pi \wedge \pi(sw) \neq s$$

در تعریف این تابع رفتار ناامن وجود پیکربندی ای با برچسب از نوع $a \cdot \pi$ یا به عبارت دیگر وجود رویدادی از نوع در تعریف این تابع رفتار ناامن وجود پیکربندی ای با برچسب از نوع $a \cdot \pi$ یا به عبارت دیگر وجود رویدادی از نوع ارسال بسته باشد که سوییچ مقصد ارسال آن سوییچ a نباشد. همانند مثال مربوط نبود دور در شبکه، در این مثال $cfg(p!1,p?1), rcfg(q!1,q?1), a \to cfg(p!1,p?1), rcfg(p!1,p?1), rcfg(q!1,q?1), a \to cfg(p!1,p?1), rcfg(p!1,p?1), rcfg(q!1,q?1), a \to cfg(p!1,p?1), rcfg(p!1,p?1), rcfg(p!1,q?1), a \to cfg(p!1,p?1), rcfg(p!1,p?1), rcfg(p!1,q?1), rcfg(p!1,q?1), rcfg(p!1,q?1), rcfg(p!1,q?1), rcfg(p!1,p?1), rcfg(p!1,q?1), rcfg($

$$l(p_1) = rcfg(p!1, p?1)$$

$$l(p_2) = rcfg(p!1, p?1)$$

$$l(q_1) = rcfg(q!1, q?1)$$

$$l(q_2) = rcfg(q!1, q?1)$$

$$l(ab_1) = a \rightarrow b$$

$$l(ab_2) = a \rightarrow b$$

$$l(cd_1) = c \rightarrow d$$

$$l(cd_2) = c \rightarrow d$$

پیکربندی هایی از این ساختمان رویداد که شامل رویدادی با برچسب a o b یا c o d یا ماختمان رویداد که شامل رویدادی با برچسب

ویژگی نبود سیاهچاله را نشان میدهند. بنابراین تابع متغیر PV را به فرم زیر توصیف می کنیم:

$$F_{PV}(\vec{V}_{PV}) = \exists c \in \mathcal{F}(ES(\vec{v})), \exists e \in c.l(e) = \alpha \cdot \pi \wedge \pi(sw) \neq s$$

در این مدل هم همانند مثال نبود دور در شبکه عدم وجود تعارض بین رویدادهای p_1 و p_2 را می توان به عنوان علت واقعی نقض شدن ویژگی در نظر گرفت. برای این منظور از شاهد (C_{p_7,q_7},T,T) استفاده می کنیم. واضح است که اگر مقدار هر دو متغیر C_{p_7,q_7} و C_{p_7,q_7} را برابر غلط قرار دهیم آنگاه هیچ یک از پیکربندی های واضح است که اگر مقدار هر دو متغیر $\{p_1,q_1,cd_1\}$ و $\{p_1,q_1,cd_1\}$ دیگر عضوی از پیکربندی های $\{p_1,q_1,ab_1\}$, $\{p_7,q_7,ab_7\}$, $\{p_7,q_7,cd_7\}$ نیستند. از طرفی در شرایطی که $\{p_1,q_1,ab_1\}$, مقدار درست داشته باشد آنگاه پیکربندی های $\{p_1,q_1,ab_1\}$, $\{p_1,q_1,cd_1\}$ عضو $\{p_1,q_1,ab_1\}$, $\{p_2,q_1,cd_1\}$ تاثیری روی این مساله ندارد بنابراین در نهایت می توان نتیجه گرفت که $\{ES(\vec{v})\}$ علت واقعی نقض ویژگی است.

مراجع

- [1] Anderson, Carolyn Jane, Foster, Nate, Guha, Arjun, Jeannin, Jean-Baptiste, Kozen, Dexter, Schlesinger, Cole, and Walker, David. Netkat: Semantic foundations for networks. *Acm sigplan notices*, 49(1):113–126, 2014. 4
- [2] Caltais, Georgiana, Hojjat, Hossein, Mousavi, Mohammad, and Tunc, Hunkar Can. Dynetkat: An algebra of dynamic networks. *arXiv preprint arXiv:2102.10035*, 2021. 11, 32
- [3] Foerster, Klaus-Tycho, Schmid, Stefan, and Vissicchio, Stefano. Survey of consistent software-defined network updates. *IEEE Communications Surveys & Tutorials*, 21(2):1435–1461, 2018. 4, 41
- [4] Halpern, Joseph Y. and Pearl, Judea. Causes and explanations: A structural-model approach, part i: Causes. *arXiv:cs/0011012*, Nov 2005. arXiv: cs/0011012. 19, 21, 24
- [5] Kozen, Dexter. Kleene algebra with tests. *ACM Transactions on Programming Languages and Systems (TOPLAS)*, 19(3):427–443, 1997. 4
- [6] McKeown, Nick, Anderson, Tom, Balakrishnan, Hari, Parulkar, Guru, Peterson, Larry, Rexford, Jennifer, Shenker, Scott, and Turner, Jonathan. Openflow: enabling innovation in campus networks. *ACM SIGCOMM computer communication review*, 38(2):69–74, 2008. 4
- [7] Reitblatt, Mark, Foster, Nate, Rexford, Jennifer, Schlesinger, Cole, and Walker, David. Abstractions for network update. *ACM SIGCOMM Computer Communication Review*, 42(4):323–334, 2012. 37, 45
- [8] Winskel, Glynn. *Event structures*, volume 255 of *Lecture Notes in Computer Science*, page 325–392. Springer Berlin Heidelberg, Berlin, Heidelberg, 1987. 16, 27

واژهنامهٔ فارسی به انگلیسی

واژهنامهٔ انگلیسی به فارسی

Abstract

This thesis studies on writing projects, theses and dissertations using tehran-thesis class. It $\dots$

Keywords Writing Thesis, Template, LATEX, XAPersian

University of Tehran
College of Engineering
Faculty of Electrical and
Computer Engineering

Explaining Failures in Software-Defined Networks Using Casual Reasoning

A Thesis submitted to the Graduate Studies Office In partial fulfillment of the requirements for The degree of Master of Science in Computer Engineering - Software Engineering

By:

Amir Hossein Seyhani

Supervisors:

Dr. Hossein Hojjat and Dr. Mohammad Reza Mousavi

Advisor:

First Advisor

September 2022